

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Gradišče št. 7, levo.
Telefon št. 77.

Izhaja vsako soboto.

Mesečna naročnina: za tuzemstvo 6 Din, za inozemstvo 8 Din.

Inserati se računajo po velikosti. Cene so navedene
v oglasnem delu.

Pet let.

Dne 7. decembra poteče pet let odkar se je vršil ustanovni občni zbor Narodno-socialistične stranke. Poteklo je pet let dela za delovno ljudstvo, pet let boja za strankina načela.

Prepričani smo, če bi še danes ne bilo NSS, bi jo morali sedaj ustanoviti. To se pravi, potreba po NSS je bila prav tako aktualna pred petimi leti, kot je danes. In naj se potem še tako oglašajo iz nasprotnih taborov in usiljujejo mnenje o nepotrebnosti NSS. Ze neštetokrat so pokopali nasprotniki našo stranko. Seveda se je pokop izvršil samo v njihovi od politične strasti razgretih možganih. Navzlic vsemu in proti vsem je pa NSS neprestano pridobivala na navdušenih pristaših in je danes ena izmed najboljših organiziranih in discipliniranih strank. Ideja narodnega socializma se je naravnost preselila v hitro širila. Delovno ljudstvo se je z največjo ljubeznijo in zaupanjem oklenilo NSS, z veliko vero v njeno bodočnost.

NSS je zanesla socialistično idejo med one plasti delovnega ljudstva, ki do njenega nastopa niso bile pristopne socialistični propagandi. Ravno v tem pogledu je vršila NSS zgodovinsko socialistično mislo. To NSS priznavajo tudi vsi objektivni zastopniki nasprotnih socialističnih smeri.

In zakaj ta velik uspeh NSS?

Socializem NSS temelji v narodu in državi. Socializem NSS ne išče svoje utemeljitve v zastarelih in okostenelih doktrinah starih socialističnih učiteljev, ampak izhaja njen socializem iz potreb lastnega naroda, med katerim hoče dobiti tudi v prvi vrsti svoje zaupanje. — NSS stremi za revolucijo sre, za etičnim prerobenjem delovnega ljudstva in odklanja šablonsko in materialistično naziranje v življenju.

Ravno vsled svojih idealističnih smeri ima NSS težavnejšo pot k svojemu razvoju. Nič lažjega ni, kot pridobivati si pristaše z demagogičnimi gesli, računajoč na egoistične instinkte mas. Posebno v današnjih razvijanih časih. Veliko težje je pa pridobivati si pristaše s stvarno in dejansko ugotovitvijo današnjih prilik v družbi in potem vršiti socialistično vzgojno delo za ustvaritev novega, srčno višjega človeka. Teško delo, a hvaležno delo in poleg tega neobhodno potrebno delo, če hočemo doseči ideal socialistične družbe, ki naj stopi na mesto dosedanjega izmogovalnega kapitalističnega družabnega reda.

Socijalna zakonodaja.

Borze dela.

Cetrti oddelek zakona o zaščiti delavcev predpisuje ustanavljanje borz dela. Oglejmo si pomen in ustroj teh borz dela ali pravilneje posredovalnic za delo in službe.

Državne borze dela so pomožni organ ministrstva za socialno politiko, ki neposredno nadzoruje njih poslovanje ter nosi vsa bremena za njih vzdrževanje.

Namen državnih borz dela je v prvi vrsti sistematično posredovanje dela ter omejevanje nezaposlenosti in v drugi vrsti podpiranje nezaposlenih.

Državna broza dela se loči:

1. v osrednjo borzo dela za vso kraljevino s sedežem v Beogradu;
2. v krajevne borze dela v vseh gospodarsko krepkejših razvitih krajih v državi.

Osrednja borza dela je posredovalni organ med krajevnimi borzami dela, da se čim smotreneje porazdeljuje delovna moč na ozemlju njenega področja, dalje nadzira poslovanje krajevnih borz dela ter jim daje potrebna navodila, sestavlja statistiko nezaposlenosti v vsej državi in je stalno v zvezi s podobnimi institucijami v inozemstvu.

Za širši pomožni organ osrednje borze dela določa zakon pokrajinske skupščine vseh borz dela v državi, sestavljene iz tajnikov borz dela, iz po dveh predstavnikov njih upravnih odborov in iz zastopnika ministrstva za socialno politiko. Te skupščine sklicuje predsednik osrednje borze dela najmanj enkrat na leto.

Ožji pomožni organ osrednje borze dela so krajevne borze dela, ki so pod

Kaj so imele razne socialistične stranke od hipnih uspehov, ki so jih dosegle z razpaljenjem najnižjih instinktov mas. Prav nič. Vse socialistične stranke, ki so na ta način pridobile moč, so prav kmalu propadle. Pomislimo: od šestdeset komunističnih poslancev ni bil nihče več izvoljen.

Boljše je imeti sto pristašev idejno vzgojenih, kakor pa tisoč pristašev, ki so prišli v stranke vrste ne vede kaj in kam hočejo. Boljše je ostati brez poslancev, kakor pa imeti številno zastopstvo, ki je bilo izvoljeno z gesli, ki so lažljiva in neizvedljiva.

Vsak razvoj stranke je šele takrat trajen, kadar se vrši postopoma. Šele takrat, ko je stranka pridobila kvalitativno dobro vzgojene pristaše, šele takrat gre strankin razvoj tudi kvantitativno svojo zmagovito pot.

Včasih se pojavi malodušje v stranki, ki gre usmerjeno in postopno svojo pot naprej. Včasih se zaohče pristašem velikih uspehov. Toda to malodušje je samo kratkotrajno. Zopet in zopet prevladuje prepričanje, da čez noč ni mogoče razširiti globoke ideje, čez noč ni mogoče prestavljati gora. Malodušje se umakne vstrajnosti, idejnemu fanatizmu, neovrni veri v končni uspeh.

Ponosna je lahko NSS na svoje bojovnike, ponosna na vse strankine kadre, ki vrše vstrajno, nesebično in požrtvovalno službo narodnemu socializmu.

Navzlic neprestani ofenzivi kapitalizma in navzlic terorističnim nastopom raznih vladajočih skupin, niso naši kadri nikdar omahnil. Kmalu ni bila politična stranka izpostavljena tako silovitemu koncentracijskemu ognju iz vseh strani kot ravno NSS. Strankine čete so vzdržale in naj se je zgodilo, kar se je hotelo. V boju smo se utrdili in v boju je bilo naše socialistično apostolstvo preizkušeno. Sedaj vemo, da smo in da je ni sile, ki bi lahko ustavila naš pokret.

Letos se vrši na dan 7. decembra — ob petletnici našega obstoja — strankin zbor bratske češkoslovaške socialistične stranke. Na zboru bodo naši zastopniki tolmačili pozdrave nacionalnega jugoslovskega proletarijata. Z delom petih let bomo stopili pred brate Čeha z zaprisego, da bomo še naprej to delo prav tako in še bolj vstrajno nadaljevali z edinim ciljem, da zrastemo v take stranko, kot je bratska češkoslov. narodno-socialistična stranka postala po 26 letnem obstoju v srečo državi in v korist delovnemu ljudstvu. — AP.

neposrednim nadzorstvom osrednje borze in katerim ta odreja njih okoliš poslovanja.

Krajevne borze dela imajo sledeče naloge:

1. sprejemajo prijave delavcev in delodajalcev za službo ter posredujejo zaposlenje brezposelnih;
2. nakazujejo podporo nezaposlenim;
3. prisostvujejo pri sklepanju delavskih pogodb na zahtevo prizadetih strank;

4. vodijo pregled vseh obratov v svojem okolišju;

5. vodijo pregled o delovnem trgu;

6. proučujejo vzroke nezaposlenosti ter stavijo osrednji borzi dela predloge za omejevanje nezaposlenosti;

7. podajajo osrednji borzi dela mesečna in letna poročila o svojem delovanju.

Pri vsaki krajevni borzi dela je ustanovljen za neposredni pomožni organ borze dela poseben upravni odbor, ki sestoji:

1. iz treh zastopnikov delodajalcev, ki jih volijo lokalne delodajalske organizacije in

2. iz treh zastopnikov delavcev, ki jih volijo delavske organizacije.

Občine, v katerih poslujejo krajevne borze dela ali njih zastopništva, podružnice, morajo dajati tem na razpolago potrebne prostore, tako za njih pisarne kakor tudi za zavetišča in kuhinje. Krajevne borze dela dajejo podpore v denarju, hrani, prenočišču ali v oblikah, ki jih predpiše ministrstvo za socialno politiko onim brezposelnim delavcem, ki se pri njih javijo za delo, pa ga ne dobe.

(Nadaljevanje.)

Oton Župančič.

Dne 1. decembra je bila uprizorjena v Narodnem gledališču v Ljubljani Oton Župančičeva »Veronika Deseniška«, tragedija v petih dejanjih. Umetniško delo je doseglo popolni uspeh.

Komunistična internacionala in Mala antanta.

V reviji sovjetskega ljudskega komisarja za zunanje zadeve je napisal Merkens članek o Mali antanti. Merkens razpravlja o vzrokih sedanje politike Male antante napram Madžarski in Avstriji, njene odnošaje do Francije in reparacijskega vprašanja in njeno stališče napram sovjetski vladi. Slabost Male antante vidi Merkens v nacionalnih problemih in v pomanjkanju političnih in gospodarskih vezi posameznih držav. Temeljno vez držav Male antante vidi Merkens v stremeljenju, da si hoče vsaka izmed članic Male antante obdržati nadvlado nad narodnimi manjšinami na podlagi mirovnih pogodb, ki to nadvlado sankcionirajo. Cilji Male antante z ozirom na zunanjo politiko so popolnoma različni. Veže jih edino odvisnost od Francije. Ravno radi svoje odvisnosti od Francije Mala antanta ni samostojna činiteljica v mednarodni politiki. Radi tega, ker države Male antante niso v svoji notranji politiki rešile nacionalnega vprašanja, ni računati s konsolidacijo teh držav. Svoje zaključke utemeljuje Merkens s tem, da smatra Čeha in Slovake za dva naroda in da izvajajo v Čehoslovaški Čehi nadvlado nad ostalimi državljani, čeprav predstavljajo le 51 odstotno večino. Isto je v Jugoslaviji, kjer so trije narodi in kjer 48 odstotna manjšina Srbov vlada nad večino Hrvatov in Slovencev ter drugih narodnih manjšin. Radi nerešenega nacionalnega vprašanja je tako Mala antanta in z njo Čehoslovaška in Jugoslavija v stalni krizi. Z Merkensovim naziranjem o notranjepolitičnih razmerah v državah Male antante se sklada tudi resolucija ruske komunistične internacionale, sprejeta mesca julija tega leta, ki izraža prikrito upanje, da se bo radi nerešenega nacionalnega vprašanja v državah Male antante v bodočnosti našla možnost za pospešene revolucionarne gibanja, potem katerega bi prišel tudi komunizem na svoj račun. K zaključkom Merkena in komunistične internacionale bi bilo pripomniti, da ne veljajo glede Čehoslovaške, ker izhajajo iz zgrešenih predpostavk. O nadvladu češke manjšine ne more biti govora. Še manj pa ni res, da vlada v Čehoslovaški nezadovoljstvo, ki bo končalo z revolucijo. Celemu svetu je znano, da se je Čehoslovaška tekom petletnega obstoja tako kon solidirala, z gospodarskimi in s socialnimi reformami tako okrepila, da na resnejše notranje politične zapletitve ni misliti ni. Kar se pa tiče Jugoslavije tudi ni misliti na revolucionarna gibanja, ki naj bi izšla iz nacionalnih sporov. Sedanja vlada sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci bo definitivno tudi ruskim komunistom odvzela vsako možnost, da bi računali z notranjepolitičnimi homatijami v Jugoslaviji. Na račun nacionalnih bojev ne bo ruski komunizem koval svojega političnega kapitala v naši državi. In naj so potem tudi gospodje Čičerin in tovariši še tako svečano sprejemali Radića...

Vabilo na zbor zaupnikov NSS

ki se bo vršil v nedeljo, 14. decembra 1924 ob pol 10. uri dopoldne v prostorih Narodnega doma v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsedstva.
2. Naš nastop pri skupščinskih volitvah.
3. Določitev kandidatov.

Na zborovanje so vabljeni vsi člani osrednjega in širšega izvrševalnega odbora ter zaupniki — delegati po številu

organiziranih članov. Vsaka krajevna organizacija naj pošlje na zbor toliko zastopnikov, kolikor je za njo odposlanih vabil.

Ker je zborovanje prav posebno važno z ozirom na našo končno odločitev glede nastopa pri volitvah, pozivamo vse člane in delegate k polnoštevilni in točni udeležbi.

Načelnstvo NSS:

Ivan Deržič,
načelnik.

Ivan Tavčar,
tajnik.

Skupščina delavske zbornice v Ljubljani.

Po preteku dolgih štirinajst mesecev se je v nedeljo 30. novembra sestala skupščina delavske zbornice. Skupščina, ki se je vršila v zborovalni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani, je ob 2. uri popoldne otvoril predsednik delavske zbornice g. Melhior Čobal, ki je pozdravil delegate, ugotovil sklepčnost in dal čitati zapisnik zadnje skupščine, ki se je odobril. Naznanil je nato dnevni red skupščine in prešel takoj k 2. točki, poročilu predsedstva. Predsednik je pojasnil, da se skupščina ni mogla sestati vsled tega, ker ni ministrstvo odobrilo lanskoletnega proračuna in so se prispevki za delavsko zbornico pričeli pobirati s 1. septembrom t. l., vsled česar je bil zbornici zagotovljen kredit šele pred kratkim, naker se je šele lahko sklicala skupščina. Poroča o odložitvi tajniškega mesta po g. dr. Stane Likarju in o osnovanju centralnega tajništva delavskih zbornic v Beogradu. Poročilo predsedstva se je z odobrenjem vzelo na znanje.

Po poročilu predsednika je sledila 3. točka dnevnega reda: odobritev proračuna za poslovno leto 1925. Začasni zbornični tajnik g. Uratnik je obrazložil in prečital proračun, na kar je sledila debata. Zastopnik privatnih nameščencev priporoča zvišanje postavke »Azili za potujoče delavstvo«, ker smatra sedanjo za mnogo prenizko. Prosi, naj bi se podpiralo težnje privatnih nameščencev in naj bi se vodila natančna statistika o privatnih nameščencih. Želi čimprej zbornične volitve. G. Čelešnik imenom večine zagotavlja vso podporo privatnim nameščencem in predlaga ugoditev želji g. Urbančiča s tem, da se postavka »Azili za potujoče delavstvo« zviša v breme postavke »za zgradbo zborničnega poslojca« za 48.000 Din. G. Kisovar je proti predlogu g. Čelešnika, bo pa glasoval za proračun. G. Jeram izjavlja, da bo glasoval za predlog g. Čelešnika in za proračun. Iste izjave podasta za Jugoslovansko strokovno zvezo g. Majerič in za Narodno-socialno strokovno zvezo br. Luka Bizjak. Pri glasovanju je bil proračun soglasno sprejet, istotako predlog Čelešnik - Urbančič.

Protestno zborovanje ljubljanskih akademikov.

Kakor omenjamo na drugem mestu, so sklepale tudi ljubljanske akademske organizacije o tem, ali naj se pridružijo protestu zagrebške univerze zaradi upokojitve univerzitetnih profesorjev iz političnih ozirov ter kršitve avtonomije univerz. Večina je, kakor čujemo sklenila, da se tako protestno zborovanje vrši tudi na ljubljanski univerzi. Tako se je zborovanje tudi vršilo v sredo ob 3. uri popoldne na univerzi, kjer se pa ni moglo končati. Akademiki, pripadajoči gotovi politični struji so izvali hudega zborovanja nemire in bati se je bilo hudega spopada. — Zato je akademska oblast v osebi zastopnika g. rektorja prepovedala nadaljnje zborovanje. Zborovalci pa so sklenili, da se zborovanje nadaljuje v Akademskem domu. Podali so se tja, a med potjo so se odigrali žalostni prizori. Zborovalce so na ulici nasprotniki insultirali na neakademske načne, padel je tudi strel. — Pred akademskih domom pa se je nasilje nadaljevalo, hoteli so tudi tam preprečiti zborovanje, a jim je bila napoti železna ograja. Nek akademik je bil ranjen. Zborovalci so sprejeli resolucijo, v kateri izražajo svoje proteste zaradi upokojitve univerzitet-

Proračun začasne delavske zbornice za poslovno leto 1925 izkazuje potrebščine:

1. Aparat zbornice (plače osebju, nabava inventarja in pisarn. potrebščin) Din 746.425.—;
2. Študij, statistika, publikacije Din 300.000.—;
3. Ljudska vzgoja in izobrazba (subvencije, izobraž. tečajji) Din 400.000.—;
4. Skrb za potujoče in brezposelne Din 98.000.—;
5. Razno (stroški za pobiranje doklad, volitve, zgradba zborničnega poslojca. Din 1.300.000.—; Skupaj Din, 2.844.425.— Potrebščine se bodo krile s pobiranjem 0,5 odstotkov zavarovane mezde.

Pred prehodom k 4. točki: sklepanje o pravilih in pravilniku zbornice, so se na predlog upravnega odbora določile sejnina a 60.— Din za vsako sejo, dnevni a 60.— Din za vsak zgubljen dan in 40.— Din za prenočišče poleg izdatkov za vožnjo v II. razredu osebnega vlaka.

K 4. točki je referiral g. Uratnik in prečital spremenjeni pravilnik, ki je izdelan po pravilniku begrajske delavske zbornice ter predlaga v imenu upravnega odbora neke spremembe, na kar je bil pravilnik s spremembami soglasno odobren. V komisijo za stilistično izdelavo pravilnika so se izvolili za »Strokovno komisijo« g. Čelešnik in Bradeško; za Jug. strok. zvezo g. Bregant; za Narodno-socialno strokovno zvezo br. Kravos in za privatne nameščence g. dr. Obersnel.

K 4. točki 5: nastavitve tajnika poroča g. Družović, da priporoča upravni odbor nastavitve g. Filipa Uratnika za zborničnega tajnika. Soglasno se odobri nastavitve g. Uratnika za tajnika.

Pri slučajnostih je bila soglasno sprejeta resolucija proti centralističnemu poslovanju okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki ovira poslovanje posameznih uradov. H koncu ugotavlja zastopnik priv. nameščencev g. Urbančič, da so bili pri tej skupščini samo soglasni sklepi, kar dokazuje, da je pri vseh dobra volja, pomagati delavstvu.

Ob 4.30 uri zaključil predsednik g. Čobal skupščino.

ni profesorjev ter brutalnih dogodkov oblasti in posameznikov na univerzah v Zagrebu in Ljubljani. Sklenili so tudi enodnevni štrajk za 4. t. m. Univerza v Zagrebu pa je zaprta ter se je rektor podal v Beograd, da tam v smislu sklepa akademskega senata intervenira v zadevi kršenja akademske avtonomije.

Ti dogodki pa nam predočujejo smeri predstoječega volilnega boja, ker so se vršili že v znamenju razpaljenih političnih strasti. Iz tega smemo sklepati na toliko obetano volilno svobodo.

ELITNI
KINO MATICA
NIBELUNGI

Največji filmski umotvor vseh časov.
II. del in konec
od petka 5. naprej

POSILANO.

Izjava. Tovariši in gospodje Primorci! Naznanjam Vam, da izstopam kot blagajničar iz odbora društva »Jadranci« radi samovoljnega nastopanja t. j. predsednika, ter v ljubečo prošnjo cenjene revizorje, da mi sporočite, komu naj oddam blagajniške knjige. — Več na običnem zboru.

Maribor, 3. decembra 1924.

Tomo Komac.

* Za vsebino uredništvo ne odgovarja.

Gospodarstvo.

Koliko je vreden dinar?

Table with exchange rates for various currencies like franc, kron, avst, ogrskih kron, bolg. levov, dolarjev, angl. funtov.

Čurška borza,

Table with stock market data for various currencies and shares.

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

Ko vstopi Edvard v slaščičarno v malo sobo, določeno za kadilce, naleti tamkaj na dva gospoda, ki sedita pri mizi v kotu ter se živahno razgovarjata. Zato se obrne ter se vsede za mizo v priprostem damskem salonu, ki se nahaja poleg omenjene sobe, in sicer tik stene, ki loči oba prostora. — V steni se nahaja mala odprtina, ki služi najbrže za donajanje skodelic. Ta odprtina je le napol zaprta in tako je bilo mogoče, da more Edvard prav dobro razumeti razgovor obeh gospodov v sosedni sobi. Ze se odloči, da odide tudi iz te sobe, ker mu je prisluskovanje neprijetno, ker se mu zdi, da je slišal izpregovoriti ime Gardiner. Ta-

koj nato pa začuje Edvard tudi odgovor, ki je bil v zvezi s tem imenom, in ki ga zelo zanima. Oba gospoda se namreč razgovarjata o mladi lepi vdovi.

»Nak, glave ne smete kloniti, ljubi gospod Silver, čuje prisluskovalec govorniki, dasi je resnica, da ste prišli ob svoje premoženje. Kdo pa vam je rekel, da se spuščate v tako blazne spekulacije?«

»Kdo? — No pa to je moja skrivnost. Dovolj, spustil sem se v spekulacijo, gospod Jewell; storil sem to, da postanem namah bogat in da morem ljubljeno svojega srca povesti na svoj dom.«

»Tako — tako, ali vas smem nadlegovati z nekaj skromnim vprašanjem, kdo —«

»Imena dame ne imenujem,« vzkligne gospod Silver. »Saj pa je to beseda brez pomena, sedaj je vsaka nada za mene zaman, da bi privolila v to. Vsekakor pa na to ne smem preje misliti, dokler si zopet ne pridobim premoženja!«

»No, siliti ne maram v Vas, gospod Silver!«

»Kako pa pravzaprav pridete semkaj v ta okoliš, gospod Jewell?«

»O, čisto slučajno,« odvrne vprašanec nekoliko v zadregi.

Edvard postaja vedno bolj pozoren, gospod Silver je bil gmotno uničen, njegove akcije je nakupila mlada vdova, kaj neki liči za tem — vsekakor je zadeva sumljiva!

»Ali še prihajate na obiske k očarljivo lepi vdovi, gospej Gardiner — gospod Silver!«

»Ne, sedaj nič več!«

»Zakaj pa ne?«

»Oh, zato nimam nobenega posebnega vzroka, toda molčiva o tem. Povejte mi raje, gospod Jewell, ali ni naravnost čudno, da nekateri naših znancev, ki se sestajajo v salonu gospe Gardiner, že nekaj časa sem prav nesrečno spekulirajo?«

»Čudno? Zakaj? To je vendarle gol slučaj!«

»Toda nekam čuden!«

»Vsekakor je dejstvo, da imajo gospodje zaznamovati take zgube, vzbudilo tudi v meni neko začudenje. Toda, dragi prijatelj, meni se zdi, da precej verujete raznim vražam ter pripisujete krivdo lepi vdovi, da je ona moralno odgovorna za nesrečo!«

»Kaj takega mi niti v mislih ne pade na um, gospod Jewell. Gospa Gardiner je pravcata krasotica, zakaj naj bi bila ona izvor nesreče in vendarle — — —«

Beseda mu zastane in zdi se, da ne mara do konca povedati svojih misli.

Gospoda se še nekaj časa razgovarjata o raznih manj važnih zadevah. Iz razgovora pa more Edvard prav dobro povzeti, da

gospod Silver, ki je prišel ob premoženje, komaj prikriva svojo bol nad nenadomestljivo izgubo. Potem sliši še Edvard, da sta se oba gospoda dvignila in odšla. Popolnoma sam ostane v lokalu. Prvotno se hoče prestesti v sobo za kadilce, pa se premisli, ker bi moglo to vzbuditi pozornost, če bi se nalašč šele po odhodu drugih gostov preselil tja, ter ostane v salonu za dame. Toda misli na gospo Gardiner si ne more izbiti iz glave.

Razgovor obeh gospodov je njegov sum podkrepil. Po daljšem razmišljanju pride do zaključka, da igra očarljiva vdova dvojno igro ter izkorišča svoje nič zlega sluteče obiskovalce na prav nesramen način in sicer, da se okorišča z njihovimi zapnimi poročili. Tajinstveni mož je vsekakor pravilno sklepal iz svojega opazovanja.

Edvard še vedno razmišlja o tem, kar je ravnokar slišal, kar se odprejo vrata; na ušesa mu prihaja lahek šum svilene obleke.

Edvard se ozre kvikku. Med vrati, ki vodijo v salon za dame, stoji gospa Gardiner, lepa vdova iz sosedne vile!

Zapeljiva vdova.

Samo trenutek obrne Edvard oči od časopisa, katerega čita; toda sedaj ga navdaja čuden občutek; zdi se mu, da ima lepa vdova še vedno oči uprte vanj. Se enkrat pogleda kvikku. Zares, žareče oči so vprašujoče zapičene v njega — tedaj pa se premaknejo dolge, temne trepalnice in navidezno osupljena se vsede gospa Gardiner za marmornato mizo.

Edvardu je sedaj naravnost mučno, da sedi v salonu za dame, pade mu takoj na um, da navadno tudi drugi gospodje, ki ne kade, sede v tej sobi, in tako ostane tudi on še nadalje v salonu, zlasti še, ker si naravnost želi, da more zagonetno gospo od tako blizu opazovati.

Nekaj časa vlada v salonu popoln mir. Lepa vdova polagoma zavziva doneženi ji kakao in tudi Edvard je dozdevno globoko zatopljen v časopis, dasi na skrivaj pozor-

no motri obraz lepe dame. Naravnost očarujeto vpliva nanj njena lepota, njegovi pozornosti pa tudi ne uide nekam čuden žar njenih divnih, temnomodrih oči.

Edvard razmišlja, kako bi pričel razgovor z lepo vdovo; stavi si pa tudi vprašanje, če naj jo nagovori. To misel takoj opusti kot nemogočo, ker se mu lahko pripeti, da razgovor kratkoma lozvrne. — In vendar bi se tako rad razgovarjal z njo. Saj je že domala uverjen, da je lepa dama ena tistih lahkoživk, ki naskrivaj uganjajo svoj poguben posel. Kajti vse, kar je doslej slišal o njej, ga le utrjuje v njegovi sumnji. Tudi mož s krinko je izrazil željo, da bi kaj natančnejšega zvedel o omamljivo lepi dami.

Cemu je nakupila papirje, s čijih posestjo je uničila gospoda Silverja? Zakaj naj gospod Jewell o vsem molči? Teh vprašanj mu ni težko rešiti.

Uboji gospod Silver je bil vsekakor smrtno zaljubljen v lepo damo in je, da bi hitro obogatel ter si tako pridobil njeno naklonjenost, naravnost blazno spekuliral. — In očarljiva vdova je spletkarila proti strastnemu oboževalcu ter poveni nakupila njegove papirje s posredovanjem drugega oboževalca. Ker je lahko fakala s prodajo papirjev dotle, da se njih vrednost zviša, si bo morda pri tem zaslužila ogromno premoženje.

Če je njegov sum utemeljen, potem spada lepa dama v krog tistih nesramno ostudnih in ničvrednih žensk, ko so zapisane poginju po roki njegovega strašnega prijatelja.

Zato se Edvard odloči, da vse poizkusi, da dožene kaj natančnejšega o prejšnjem življenju lepe vdove. Zopet se ozre proti njej in zapiči nekaj belega na tleh. Robec je zdrknil lepi dami z naročja na tla, poleg njega pa leži na tleh še rokavica.

Edvard smatra, da je sedaj ugodna prilika za pričetek razgovora, pa bodisi še tako kratkega, zato se odloči, da kot kavalir pobere, kar je dami padlo na tla. — Seveda pa najmanj ne sluti, da je lepa dama namenoma vrgla robec in rokavico na tla, tudi mu ni znano, da zapeljiva vdova sicer ni nikdar še prišla v slaščičarno in da je to izjemo sedaj napravila le vsled tega, ker je videla vstopiti v slaščičarno neobičajno lepega moža, ki je prišel iz sosedne vile. Edvardu se niti ne sanja, da ga lepa dama že dalj časa pozna in da je na skrivaj potzvedovala o njegovih razmerah po svoji služnični. Vse to mu je bilo popolnoma neznano.

Da izrabi priliko, odloži Edvard časopis, se dvigne s sedeža in se napoti proti dami.

»Oprostite, milostljiva gospe, dovolite, da — — — ter pobere na tla padla predmeta in jih vroči z vjudnim poklonom.

Obrvi nad očesi se ji dvignejo — s pogledom svojih temnomodrih oči hoče dozdevno prodreti v njegovo dušo.

»Iskrena zahvala, gospod Long.«

Edvard se nemalo začudi — kaj, že po imenu ne pozna? Morda že tudi ve, da imam pri sebi svojo mlado ženo, akoravno še ni nikdar zapustila vile?

Lepa dama se tako očarljivo, tako zapeljivo smehlja, da obstane Edvard pred njo kot okamenel.

»Vis se čudite, gospod Long, da Vas poznam, no pa saj smo sosedje, prav velikokrat sem Vas videla ter — slučajno zvedela za Vaše ime.«

Edvard napne vse sile, da ostane kolikor mogoče miren. Res prijazen nastop lepe dame mu z lahkoto omogoči pritiči zaželjeni razgovor z njo ter se ji ponovno prikloni.

»Tudi jaz se nahajam v srečnem položaju, da vem za Vaše ime, milostljiva gospe,« izpregovori Edvard s prikupljivo vjudnostjo.

Smehljaje mu da z roko znamenje, da naj prisede rekoč:

»Sicer je nekoliko proti družabnim običajem, da postane najino slučajno snidenje takoj zaupno, toda ker se nahajava sama v lokalu, naj mi bo dovoljena izjema, zlasti še, ker sva sosed.«

Edvard prisede. Krasen obraz mlade vdove vidi sedaj iz neposredne bližine. Obraz sam je naravnost občudovanja vreden, le izraz njenih oči napravi nanj vznemirjajoče vtis, kajti temnomode oči se ji bliskajo in žare, kot da je nastanena v njih divja strast in razuzdanost.

(Dalje prih.)

KINO IDEAL

Od četrta 4. dec. do vstevši nedelje 7. dec. kino ljubljene

OLAF FÖNSS v pretresljivi draml 'Žrtev strasti'

V ponedeljek 8. dec. do vstevši srede 10. dec.

Maks Linder

veselotigri »Parodija Trije Mušketirji. — Smeha in zabave dovolj.

Govorni urednik: Franjo Rupnik. Tiska tiskarna M. Hrovatin v Ljubljani. Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.

Advertisement for sewing machines by Josip Petelinc, featuring 'Gritzner' and 'Adler' brands.

Advertisement for 'Novi Pravi!' featuring 'ARGUS' and 'BEOGRAD'.

Advertisement for 'Tone Malgar' featuring 'Pleskar za stavbo in pohištvo'.

Advertisement for 'JUHAN' featuring 'Iščem pisarniške službe najraje kot občinski tajnik'.

Advertisement for 'Štefan Ferant' featuring 'urar državnih železnic Celje, Dečkov trg 3'.

Advertisement for 'AVTO-VOZI' featuring 'BREZ BENCINA!' and 'JUGO-HAG LJUBLJANA'.

Advertisement for 'Trboveljski premog in drva' featuring 'Družba ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg 8'.

Advertisement for 'KARO-ČEVULJI Maribor' featuring 'Prvorazredni moderni brzopisalni stroj Stoewer-Record'.

Advertisement for 'Miroslav Bivic' featuring 'Vse pisalne, risalne in šolske potreščine dobite najceneje v papirni trgovini'.

Advertisement for 'Jugoslovanski kreditni zavod' featuring 'v Ljubljani, Marijin trg. šte. 8., reg. zadr. z o. z.'.

Advertisement for 'TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA' featuring 'Dunalska cesta šte. 4'.

Advertisement for 'Franc Szantner' featuring 'špecialist za ortopedična in anatomska obuvanja in trgovec s čevlji'.

Large advertisement for 'O. BERNATOVIC' featuring 'Konfekcijska trgovina' and 'Ljubljana, Mestni trg 5'.